

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Вагонова О.Г. _____

«02» 07 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Державне регулювання економіки»**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітній рівень..... бакалавр
Статус вибіркова
Загальний обсяг 4 кредитів ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю .. екзамен
Термін викладання 7-й семестр (1 чверть)
Мова викладання українська

Викладачі: _____

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» для бакалаврів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / НТУ «ДП», каф. ПЕППУ. – Д.: НТУ «ДП», 2019. – 14 с.

Розробники – Ісіков С.М., Дементьєва Н.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (протокол № 4 від 02.07.2019р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	6
6.1 Шкали	6
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	11
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до дисципліни В1.11 «Державне регулювання економіки» віднесено такі результати навчання:

ВР1.11	Вміти визначати основні показники, що характеризують економічне становище країни, та обирати доцільні інструменти державного регулювання та регуляторного впливу на господарські процеси на різних рівнях державного управління
--------	---

Мета дисципліни – формування цілісної системи знань щодо механізму державного регулювання ринкової економіки, які сприяють ефективному господарюванню підприємств різної форми власності та забезпечують їх розвиток.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
ВР1.11	ДРН-1	Використовувати базові знання щодо законодавчих та нормативно-правових засад діяльності органів державної влади
	ДРН-2	Використовувати базові знання щодо існуючих моделей державного управління, вітчизняної системи та структури органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також розкриття їх компетенції
	ДРН13-1	Використовувати базові знання щодо теоретико-методологічних засад формування загальнодержавної та регіональної політики, принципів побудови та організації господарської системи, а також основних підходів до економічного розвитку господарських систем
	ДРН-3	Використовувати базові знання щодо регулювання внутрішнього ринку, основних та вторинних методів та засобів державного регулювання
	ДРН13-2	
ДРН-4	Використовувати базові знання щодо цілей економічного розвитку та видів економічної політики держави, що спрямовані на їх досягнення	
ДРН13-3		
ДРН-5		

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Базовими дисциплінами є дисципліни які вивчалися студентами на освітньому рівні бакалавр (1-6 семестр), що формують компетентності щодо здатності використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях, а також застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	72	21	51				
практичні	48	14	34				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-				
РАЗОМ	120	35	85				

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	72
ДРН-2	1. Теоретичні засади державного управління Сутність, мета та зміст державного управління Системні характеристики державного управління та його моделі Еволюція державного та регіонального управління та основні його теорії	8
ДРН-1 ДРН-2 ДРН-5	2. Державні інститути та механізм регулювання економіки Система органів державної влади в Україні : конституційні основи їх функціонування Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток Методи державного регулювання економіки Економічна політика держави	8
ДРН-3	3. Стратегія соціально-економічного розвитку країни Методи та моделі макроекономічного прогнозування Суть державного програмування та організація розробки цільових комплексних програм Планування в системі державного регулювання економіки Основи методології індикативного планування. Методи планування	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	4. Фінансово-кредитне регулювання економіки Фінансово-бюджетне регулювання Кредитно-грошова політика держави Моделі регулювання ринку цінних паперів Функція місцевих бюджетів у регулюванні економічних відносин	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	5. Державне регулювання підприємництва Виробнича діяльність як сфера державного регулювання Підприємництво як об'єкт державного регулювання Інституційні перетворення як передумова становлення та розвитку підприємництва в Україні	8
ДРН-2 ДРН-3	6. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Сутність, цілі й принципи зовнішньоекономічної політики	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН-4	держави Основні форми, методи та інструменти впливу держави на функціонування зовнішньоекономічного сектора Платіжний баланс як інструмент державного регулювання	
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	7. Інвестиційна та цінова політика держави Суть і механізм структурної політики держави Державне регулювання інвестиційної діяльності. Показники економічної ефективності інвестицій Необхідність і методи державного регулювання цін. Антиінфляційна політика	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	8. Соціальна політика та регулювання ринку праці Цілі, пріоритети й принципи соціальної політики держави Регулювання доходів і споживання населення Державне регулювання рівня та якості життя населення. Система соціального захисту Вплив держави на розвиток соціальної інфраструктури	10
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	70
ДРН-3	1. Макроекономічне прогнозування. Державне планування та програмування	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	2. Фінансово-бюджетне та грошово-кредитне регулювання економіки	8
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	4. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності. Інвестиційна політика держави	10
ДРН-2 ДРН-3 ДРН-4	5. Державне регулювання цін та інфляції. Кон'юнктура, структурна політика держави	10
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та конвертаційною шкалами. Остання необхідна

(за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Конвертаційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання	виконання завдань під час практичних занять		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для рівня бакалавра вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (бакалавр)

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки	
Знання			
<p>– концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;</p> <p>– критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:	95-100	
	– концептуальних знань;		
	– високого ступеню володіння станом питання;		
	– критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності		
	Відповідь містить негрубі помилки або описки		90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності		85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована		80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена		75-79
<p>– розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	Відповідь фрагментарна	70-74	
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об’єкт вивчення	65-69	
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64	
	Рівень знань незадовільний	<60	
	Уміння		
	Відповідь характеризує уміння:	95-100	
	– виявляти проблеми; формулювати гіпотези;		
	– розв’язувати проблеми;		
– обирати адекватні методи та інструментальні засоби;			
– збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію;			
– використовувати інноваційні підходи до розв’язання завдання			
Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94		
Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89		
Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84		
Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79		
Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при	70-74		

	реалізації чотирьох вимог	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
<p>– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;</p> <p>– здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p>Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правильна; – чиста; – ясна; – точна; – логічна; – виразна; – лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.</p> <p>Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами.</p> <p>Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі.</p> <p>Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	75-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-74
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64

	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
<p>– управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;</p> <p>– відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб;</p> <p>– здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; – здатність до роботи в команді; – контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; – самостійність під час виконання поставлених завдань; – ініціативу в обговоренні проблем; – відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використання професійно-орієнтованих навичок; – використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; – володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ступінь володіння фундаментальними знаннями; – самостійність оцінних суджень; – високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; – самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODL.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Податковий кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 10.05.2019).
- 2 Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року / Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>.
- 3 Ушакова, Н. Г. Державне регулювання економіки [Текст] : навч. У метод. посібник. / Н. Г. Ушакова, Л. М. Зарецька – Х. : ХДУХТ, 2014. – 225 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1361/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%94%D0%A0%D0%95%20%D0%97%D0%B0%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf>
- 4 Азарян О.М. Прогнозування та макроекономічне планування в системі державного управління національною економікою: теорія і практика [Текст] : монографія / О.М. Азарян, О.О. Шепелев ; під ред. д-ра екон. наук., проф. О.О. Шубіна ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. маркетингу і комерц. справи. - Донецьк : [ДонНУЕТ], 2010. - 148 с.
- 5 Державне регулювання економіки навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студентів четвертого курсу, заочної форми навчання, напряму підготовки 6.030504 „Економіка підприємства”, освітній ступінь: бакалавр / уклад.: М.В. Газуда. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2018. 24 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/20271>
- 6 Нормативні документи сайту Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua> (дата звернення 10.05.2019).
- 7 Ресурси Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 10.05.2019).
- 8 Конституція України : за станом на 28.06.1996 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 1996. – № 30.
- 9 Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: закон України від 10.10.1996 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51.
- 10 Про Державний бюджет України на 2020 рік: закон України від 17.03.2020 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 5, ст.31.
- 11 Про державну податкову службу в Україні: закон України від 04.12.1990 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 6.
- 12 Про зайнятість населення: закон України від 01.03.1991 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14.
- 13 Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: закон України від 28.11.2002 / Верховна Рада України. – 2003. – № 1.
- 14 Про захист економічної конкуренції: закон України від 11.01.2001 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12.

15 Про захист іноземних інвестицій на Україні: закон України від 10.09.1991 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 46.

16 Про захист прав споживачів: закон України від 12.05.1991 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30.

17 Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16.04.1991 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29.

18 Про інвестиційну діяльність: закон України від 18.09.1991 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47.

19 Про інноваційну діяльність: закон України від 04.07.2002 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36.

20 Про ліцензування певних видів господарської діяльності: закон України від 01.06.2000 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36.